

Wandelnetwerk Noord-Holland

WANDELEN EN VOGELS SPOTTEN IN HET TWISKE

Kijk voor meer wandelverhalen op [Westphil Wandelt](#).

[Marsenroute \(groen\)](#)

Parkeren in Het Twiske

Adriaan en ik wonen niet ver van Het Twiske, maar toch zijn we er al jaren niet geweest. Het is een prachtig natuurgebied met heel veel water en vogels dus erg geschikt om te bezoeken in april.

Als we aankomen rijden bij het parkeerterrein op de Polderweg verbazen we ons over het ontbreken van een slagboom en een parkeerautomaat. Wij dachten dat het parkeren € 3,50 kost voor de eerste 3 uur en langer € 6, maar vandaag is het gratis. Op de website van Twiske-Waterland staat dat er een vergoeding voor het parkeren betaald moet worden. De parkeerinkomsten worden gebruikt om het recreatiegebied te onderhouden. Houd er rekening mee en als het dan toch gratis is, is dat een meevaller.

- Deze fitis verstopt zich in een boom. -

Al snel hebben we onze schoenen aangetrokken en gaan we op pad. Bijna de hele route loopt langs schelpenpaadjes naast de fietspaden. Wij kiezen steeds voor dit soort paadjes, dat loopt veel prettiger. In het begin is dat nog niet zo duidelijk, omdat het groene pijltje richting het fietspad wijst, maar beide paden komen uit bij hetzelfde punt.

- De fazant doet de rode route. -

Er wandelt een fazant langs, die er als een haas vandoor gaat als hij ons opmerkt.

Begrazingsgebied

We wandelen langs het water en een sportveld richting het begrazingsgebied. Hier lopen Schotse Hooglanders en daarom moeten we via een opstapje over een hek klimmen. We zien alleen mensen met honden en af en toe verse Schotse Hooglander poep. Dus kijk uit waar je loopt! Op het water dobberen kuif- en krakeenden en bij een vijver zien we een zwaan op een nest en een andere zwaan houdt de wacht.

- Deze zwaan houdt ons goed in de gaten. -

Er loopt een vrouw langs, die vraagt of we al iets moois gezien hebben. Ze geeft aan dat er vorige week een roerdomp langs het water stond. Zijn we net een week te laat, want vandaag laat hij zich niet zien.

- Bloeiende katjes. -

We zien bloeiende katjes en aan de overkant een sleedoorn, die prachtig staat te bloeien. Ondanks het ontbreken van de hooglanders kijken we onze ogen uit, vooral naar de futen op het water. We wachten even of ze gaan baltsen. Er zijn meerdere paartjes en ze maken erg veel lawaai, maar ze zitten wel ver weg. Verder dan het schudden met de koppen en het uitstaan van de kragen komen ze niet. Er worden geen waterplanten gezocht, maar wij vinden deze baltsdans al geweldig.

- Twee baltsende futen. -

Ondanks dat de hond aan de lijn moet, lopen er toch honden los. Als de futen, ganzen en eenden opeens in rep en roer zijn dan geef ik zo'n hond de schuld. Het blijkt een bruine kiekendief te zijn, die net even te dicht bij de vogels kwam.

- De kiekendief zorgt voor veel opwinding onder de vogels. -

Als we verder wandelen en bijna het begrazingsgebied verlaten, ontdekken we in de verte toch een paar Schotse Hooglanders.

- Daar zijn ze hoor. -

Vogelbroedgebied

We klimmen over het hekje om het begrazingsgebied te verlaten en wandelen verder langs het water. Al snel komen we uit bij wandelkeuzepunt 74. De groene pijlen gaan daar linksaf het vogelbroedgebied in, maar dat mag pas weer na 15 juni. Vanaf het hek langs het fietspad is het gebied goed te overzien. Het ziet er prachtig uit, toch snel een keer terugkomen als het broedseizoen afgelopen is.

- Vanaf het fietspad heb je ook een mooi uitzicht op het vogelbroedgebied. -

Wij wandelen hier rechtdoor over het fietspad richting het volgende wandelkeuzepunt 75. Daar pakken we de groene route weer op.

Het ontstaan van Het Twiske

Oorspronkelijk bestond het land uit veenweiden, langs het riviertje Het Twiske. In de jaren '30 besloot men het gebied in te polderen en te ontginnen om er een tuinbouwgebied van te maken. Deze ontginning bleek echter kostbaarder dan gepland en de grond was te zout voor tuin- en landbouw.

- Het Twiske is naast een recreatiegebied een prachtig natuurgebied. -

Daarnaast was er veel zand nodig voor de aanleg van de Coentunnelweg. Dit zand werd onder het veen en de klei van Het Twiske vandaan gehaald. Door deze zandwinning ontstond de Stootersplas, een plas van 90 hectare groot en 30 tot 35 meter diep.

Er was in die tijd veel behoefte aan ruimte voor recreatie bij grote steden als Amsterdam, Zaanstad en Purmerend. In 1972 startte de aanleg van het huidige Twiske, met de Stootersplas als kern van het gebied.

- Overal zien en horen we vogels, zoals deze roodborst. -

De combinatie tussen recreatie en natuur is zeer goed geslaagd. In Het Twiske tref je nu een afwisselend landschap, met rietzomen, schrale graslanden, sloten, plasjes, oevers en bosjes.

Op weg naar de Twiskemolen

We wandelen verder en komen steeds meer mensen tegen. Er passeren hardlopers, die meedoen aan een hardloopwedstrijd en we worden ingehaald door andere wandelaars en fietsers. We wandelen over de, in 2024, vernieuwde brug aan de Pikpotweg. Adriaan steekt even de weg over om alvast een foto te maken van de Twiskemolen. Ik kijk om me heen en verbaas me over de troep die mensen achtergelaten hebben op het Dagkampeerterein. Soms gaat recreatie en natuur niet zo goed samen.

- De ijsvogel zit erg ver weg, maar toch gezien. -

Aan de overkant van het water zie ik een omgewaaide boom en ik pak snel mijn verrekijker erbij om te kijken of er misschien een ijsvogel te zien is. Ijsvogels broeden namelijk vaak in wortelkluiten van omgewaaide bomen. Tot mijn verbazing zit er op het stenen randje langs het water een ijsvogel! Gelukkig is Adriaan nog net op tijd om een foto te maken voordat de ijsvogel wegvliegt.

Twiskemolen

De Twiskemolen is een achtkante met riet gedekte grondzeiler. De molen is hier in 1974 geplaatst, nadat hij aanvankelijk in Barsingerhorn stond voor het bemalen van de Hooglandspolder. Op de baard staan daarom de jaartallen 1572 en 1974 vermeld.

- De Twiskemolen. -

De molen moet natuurlijk van alle kanten op de foto. We lezen op een bord dat er landgeiten grazen rond de molen, maar we zien ze niet. Plotseling gaat er bij de molen een hek open en rennen de landgeiten het gebied in. Vier geiten klimmen op het dak van hun hok, zo'n leuk gezicht. Deze geiten zorgen ervoor dat er in het gebied rond de molen geen bomen groeien zodat er geen windbelemmering ontstaat.

- Drie landgeiten op het dak van hun hok. -

Zorgboerderij De Marsen

We wandelen verder naar het volgende hoogtepunt: Zorgboerderij De Marsen. Onderweg passeren we een boom waarin twee spechten lawaai maken en achter elkaar aan zitten – ook zij hebben de lente in hun bol!

- We kijken nog één keer achterom naar de molen. -

We komen langs een mountainbikeparcours, maar gelukkig hebben zij andere paden dan wij. Dit parcours ziet er niet zo moeilijk en uitdagend uit als de mountainbikepaden op de Utrechtse Heuvelrug, waar we kortgeleden langsliepen. Wij denken dat ze eerst in het Twiske oefenen en daarna voor het echte werk naar de Heuvelrug gaan, maar misschien hebben we het mis.

We komen uit bij Zorgboerderij De Marsen, waar wij heel even van de route afwijken om het terrein te bekijken.

- Zorgboerderij De Marsen. -

Bezoekers zijn welkom in de boerderijwinkel én op het scharrelerf. Op de boerderij werken dagelijks een vaste groep hulpboeren. Deze groep bestaat uit (jong) volwassenen met een (verstandelijke) beperking.

In de boerderijwinkel kun je terecht voor seizoensgebonden groente en fruit. Verder verkopen ze eieren, zuivelproducten, vlees, honing en jam. Daarnaast zorgen de hulpboeren wekelijks voor vers gemaakte soep en andere huisgemaakte lekkernijen.

De boerderijwinkel is open op zaterdag tussen 10:00 – 13:00 en 13:45 – 16:00 uur.

Alle tafels zijn bezet en daarom wandelen we weer terug naar de route.

- Goed kijken, dan zie je het valkje zitten. -

Bij de boerderij staat een nestkast met een valkje erin. We wandelen verder en als we langs het water lopen en tegenover de nestkast uitkomen pak ik de verrekijker er weer bij. Er komt nog een valkje aanvliegen. Het is best mogelijk dat er al eieren in de nestkast liggen, maar het is te ver weg om te zien. Onder de nestkast scharrelen een fazant en enkele eenden rond. Het is een prachtig gezicht.

We komen langs een aparte brug, en als je over deze brug loopt kom je uit op het Noordeinde. Wandel je vanaf daar naar rechts, dan zit je in Landsmeer en buig je af naar links, dan kom je in Den IJp. Wat heerlijk om zo dichtbij de natuur te wonen.

Vogelkijkwand

Wij gaan niet over de brug, maar slaan linksaf over avontuurlijke paadjes en af en toe een stukje fietspad. We horen en zien Kieviten. Van dat geluid word ik elk jaar weer blij.

- Prachtig hè een kievit? -

In de verte zien we een rijtje huizen. De mensen die daar wonen kunnen elke dag van het mooie Twiske genieten. Wij denken dat als je daar woont dat je hele mooie zonsondergangfoto's kunt maken.

- Als je daar woont heb je een geweldig uitzicht. -

De groene pijlen wijzen ons de weg terug naar het parkeerterrein, maar onderweg komen we nog van alles tegen. Langs de slootkant bloeien dotterbloemen en we zien aan de overkant van het water een vogelkijkwand.

- Dotterbloemen langs de kant van de sloot. -

- De kijkwand gezien vanaf het wandelpad. -

Even later wandelen we om de plas heen en zien een bord, die richting de vogelkijkwand wijst. Eigenlijk moeten we naar links, maar toch volgen we de pijl naar rechts. Je weet nooit wat er te zien is. We zien weer kraakeenden, maar ook een prachtige wintertaling.

- Altijd even kijken of wat te zien is. -

Als we uitgekeken zijn wandelen we verder terug naar onze auto. Het was weer een fijne wandeling.

Extra info

- Schaduwsselfie op één van de vele bruggetjes. -

Afstand: 7,64 km, maar ietsje korter in het broedseizoen.

Link naar de route: [Marsenroute \(groen\)](#)

Wij parkeerden bij [wandelstartpunt Twiske Polderweg](#)

Navigatie adres: Polderweg 1, 1127 RN Den IJp

De route start bij wandelkeuzepunt: 13 daarna volg je de groene pijlen naar: 06, 04, 72, 05, 25, 73 en 74. Na 74 volg je het fietspad rechtdoor omdat het gebied waar de wandeling doorheen gaat afgesloten is vanwege het broedseizoen (15 maart tot 15 juni) bij wandelkeuzepunt 75 pak je de route weer op naar: 08, 13, 12, 10, 15 en weer terug naar 13.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknoordholland.nl